

BIBLE

Starý zákon – hebrejská literatura
Nový zákon – křesťanství

- 1.tisíciletí př.n.l.
- soubor nejen náboženských textů, ale i mytologické (pověsti, legendy), historické, právnícké a literární texty (o vývoji Palestiny od starověku až po počátky křesťanství)
- většinou v hebrejštině, část aramejsky
- obsahuje tzv. desatero = zákon
- **„oko za oko...“**

Starý zákon

- **Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.**
- 1.V jednoho Boha věřit budeš
- 2.Nevezmeš jména Božího nadarmo.
- 3.Pomni, abys den sváteční světil.
- 4.Ctí otce svého a matku svou, abys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi.
- 5.Nezabiješ.
- 6.Nesesmilníš.
- 7.Nepokradeš.
- 8.Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.
- 9.Nepožádáš manželky bližního svého.
- 10. Aniž požádáš statku bližního svého.

Desatero božích přikázání

- kniha **Genesis** – stvoření světa a člověka, prvotní hřích, Kain a Ábel, potopa světa (Noe), stavba babylónské věže a zmatení jazyků, Abraham a jeho syn Izák
- kniha **Exodus** – o narození a životě **Mojžíše** – vyvedl Židy ze zajetí v Egyptě přes Rudé moře do Palestiny – Desatero (hora Sinaj)

5 knih Mojžíšových – Tóra - Pentateuch

- 1) spisy **historické** – **1. a 2. kniha královská** (*David a Šalamoun*)
- 2) **Knihy proroků** (*Jeremiáš, Daniel, Izajáš a další*) – předpovídali zánik Izraele, příchod Mesiáše (**Mášiách – spasitel**)
- 3) **Žalmy** – obracení se k Bohu – prosba o pomoc a naděje na osvobození
- **Příslloví, Píseň písní...**

Další části SZ

- 1. až 2. stol.n.l. – 27 knih, řecky
- „zákon lásky“ – *bezvýhradná láska k bližnímu, chudoba, odmítání pozemských statků*
- základem **4 evangelia** (= dobrá zpráva o příchodu spasitele, o vzkříšení – *Život nekončí smrtí.*) **sv.Matouš, sv.Marek, sv.Lukáš, sv.Jan**
- **Christos = Pomazaný** (překlad hebrejského **Mášiách – Mesiáš**)
- *život, skutky, smrt a vzkříšení Ježíše Krista - Nazaretského*

Nový zákon

- Ježíš (narození v Betlémě) shromáždil své učedníky (apoštoly) a šířil učení o lásce a rovnosti všech lidí před Bohem – myšlenky stvrzuje zázraky (uzdravení nemocných, mění vodu ve víno) --- o Velikonocích vstoupí do Jeruzaléma --- zradou Jidáše Iškariotského vydán do rukou světské moci (Pilát Pontský) --- ukřižován --- po 3 dnech vstane z mrtvých, a než vstoupí na nebesa, pověří své učedníky, aby jeho učení šířili dál...

křesťanský mýtus

- **Skutky apoštolů** (12 kapitol)
- **Epištoly** (21 listů apoštolů věřícím)
- **Zjevení sv.Jana (Apokalypsa)** – vize o konci světa, posledním soudu a Kristově příchodu
- Ke kanonizovaným textům se řadí tzv.**apokryfy** – gnostická evangelia
- Bible = základ evropské kultury – mravní poselství – lidskost, mravnost, odpuštění...

Další části NZ